

HARPER

17 iulie 1974

STRÂNGE ÎN PALMĂ PONEIUL DE PLASTIC ORANJ DIN buzunarul sacoului. E umed de nădușeală în mâna lui. E miezul verii aici, mult prea cald pentru cum e el îmbrăcat. Dar a învățat să-și pună o uniformă pentru acest scop; jeansi, în special. Face pași mari – un bărbat care merge pe jos pentru că trebuie să ajungă undeva, în pofida faptului că șchioapătă de un picior. Harper Curtis nu este un hoț. Iar timpul nu așteaptă pe nimeni. Decât atunci când vrea.

Fata stă picior peste picior pe pământ, iar genunchii ei sunt albi, osoși ca niște cranii de păsări și pătați de iarbă. Își ridică privirea la zgomotul ghetelor lui scrâșnind pe pietriș, dar numai atât cât el să-și dea seama că are ochi căprui, sub ciuful acela de cărlionți neglijenți, după care îl ignoră și se întoarce la ale ei.

Harper e dezamăgit. Își închipuise, pe când se apropia, că ar putea fi albaștri; culoarea lacului în larg, când linia țărmului dispare și te simți ca în mijlocul oceanului. Căprui e culoarea apei nu foarte adânci de la mal, când noroiul e răscolit tot și nu poți să deosebești căcat de căcat.

— Ce faci? zice el, imprimându-și vioiciune în glas.

Se lasă pe vine lângă ea, în iarba tocită. Pe cuvânt, n-a mai văzut niciodată un copil cu un păr atât de haotic. De parcă ar fi fost răsucită în vârtejul ei personal de praf, unul care a amestecat și mulțimea gunoaielor risipite în jurul ei. O adunătură de cutii de tablă ruginite, o roată de bicicletă ruptă, aplecată într-o parte, cu spițele ieșite în afară. Atenția ei e concentrată pe ceașca de ceai ciobită, întoarsă cu fundul în sus, ceea ce face ca florile argintii de pe buză să dispară în iarbă. Toarta e ruptă, iar în locul ei au rămas doar două cioturi boante.

— Ai invitați la ceai, drăguță? Încearcă el din nou.

— Nu e un ceai cu invitați, murmură ea în gulerul ca niște petale de flori al bluzei pepit.

Copiii pistruiați n-ar trebui să fie atât de serioși, gândește el. Nu li se potrivește.

— Atunci, e-n regulă, zice bărbatul. Prefer oricum cafeaua. Îmi dați și mie o ceașcă, vă rog, doamnă? Neagră, cu trei lingurițe de zahăr, da?

Face un gest spre ceașca de porțelan ciobită și fata strigă și-l plesnește peste mână. Un bâzâit gros, nervos, iese de sub ceașca întoarsă.

— Doamne. Ce-ai prins acolo?

— *Nu* este un ceai cu invitați! E un circ!

— Așa?

Își reia zâmbetul cel tâmp care spune că el nu se ia pe sine prea în serios și n-ar trebui să te iei nici tu. Dar dosul palmei îl ustură unde l-a lovit ea.

Fata îi aruncă o căutătură suspicioasă. Nu ca să vadă cine ar putea fi, ci mai degrabă ce i-ar putea face. Pentru că e enervată că el nu înțelege. Harper se uită în jur, mai cu grijă, și acum recunoaște: circul ei improvizat. Marele

cerc al cupolei trasat cu degetul în țărână, o sârmă de acrobat făcută din două paie de suc prinse între două cutii de apă minerală, roata de bălci, închipuită de roata de bicicletă știrbă, rezemată de o tufă ca să stea pe jumătate în sus, cu o piatră lângă ea care s-o țină așa și cu oameni de hârtie rupți din reviste și îndesați între spițe.

Nu-i scapă nici faptul că piatra care o proptește e tocmai potrivită pentru pumnul lui. Sau cât de ușor ar fi ca una dintre spițele ca andrelele să pătrundă drept prin ochiul fetei ca printr-o budincă de jeleu. Strânge tare poneiul de plastic din buzunar. Bâzâitul furios de sub ceașcă e ca o vibrație pe care o poate simți prin vertebre în jos, radiindu-i în vintre.

Ceașca zvâcnește și fata își lipește mâinile deasupra.

— Hoo! râde ea, rupând vraja.

— Hoo, chiar așa! Ai un leu acolo?

O împinge complice cu umărul, iar zâmbetul ei se schimonosește într-o încruntătură, dar una scurtă.

— Ești o dresoare de animale? O să-l pui să sară prin cercuri de foc?

Ea rânjește, pistruii-buline adunându-se în sus pe obraji ca merele olandeze, dezvelindu-și dinții strălucitor de albi.

— Nu, Rachel zice că nu am voie să mă joc cu chibriturile. Nu după ultima pățanie.

Are un canin șui, încălecând ușor incisivii. Iar zâmbetul ei face mai mult decât să compenseze pentru ochii de culoarea mocirlei răscolite, pentru că acum îi poate vedea scânteia de dincolo de ei. Asta-i produce în piept acea senzație de cădere în gol. Și regretă că s-a îndoit vreodată de Casă. Ea este aceea. Cea mai cea dintre ele. Fetele lui strălucitoare.

— Eu sunt Harper, zice, cu răsuflarea tăiată, întinzând o mână tremurătoare.

Fata trebuie să schimbe mâna care apasă pe ceașcă pentru a i-o strânge.

— Ești un străin? întrebă ea.

— Nu mai sunt acum, nu-i așa?

— Numele meu e Kirby. Kirby Mazrachi. Dar o să mi-l schimb în Lori Star de îndată ce-o să fiu destul de mare.

— Când o să te duci la Hollywood?

Ea trage ceașca pe pământ, mai aproape, agitând gândacul dinăuntru până la o nouă culme a indignării, iar Harper își dă seama c-a făcut o greșală.

— Ești sigur că nu ești străin?

— Vreau să spun, la circ, da? Cine o să fie Lori Star? Cea care zboară la trapez? Cea care călărește elefantul? Clovnul?

Își flutură arătătorul deasupra buzei de sus.

— Doamna mustăcioasă?

Spre ușurarea lui, ea chicotește.

— Nuuu!

— Dresoaara de lei! Aruncătoarea de cuțite! Înghițtoarea de foc!

— O să merg pe sârmă. Am făcut exerciții. Vrei să vezi?

Dă să se ridice în picioare.

— Nu, stai! zice el, deodată disperat. Pot să-ți văd leul?

— Nu e un leu de-adevăratelea.

— Asta zici tu! o arată el cu degetul.

— Bine, dar trebuie să umbli cu mare grijă. Nu vreau să zboare.

Întoarce ceașca pentru o fracțiune de secundă. El își plecase mult capul spre pământ, mijind ochii ca să vadă.

Mirosul de iarbă strivită și de pământ negru e liniștitor. Ceva se mișcă sub ceașcă. Picioare păroase, o străfulgerare de galben și negru. Antene îndreptate spre deschizătură. Kirby scoate o exclamație și trânteste ceașca la loc.

— Țsta e un venerabil bondar, zice el, stând iar pe vine.

— Știu, zice ea, mândră.

— L-ai enervat rău.

— Nu cred că vrea să fie în circ.

— Pot să-ți arăt ceva? Va trebui să ai încredere în mine.

— Ce?

— Vrei un mergător pe sârmă?

— Nu, eu...

Dar el deja a ridicat ceașca și a luat bondarul agitat în căușul palmelor. În timp ce îi smulge aripile se aude un pocnet surd ca atunci când scoți codița unei vișine, vișină ca alea pentru care pierduse un sezon întreg ca să le culeagă în Rapid City. Bătuse naibii toată țara în sus și-n jos, alergând după ceva de lucru ca o cățea în călduri. Până când găsise Casa.

— Ce faci? țipă ea.

— Acum nu mai avem nevoie decât de niște hârtie de muște pe care s-o întindem între cele două cutii. Gângăniile mari și bătrâne ca asta ar trebui să fie în stare să-și dezlipească picioarele, dar hârtia o să fie destul de lipicioasă ca să nu-l lase să cadă. Ai niște hârtie de muște?

Așază bondarul pe buza ceștii. Insecta se prinde cu picioarele de margine.

— De ce-ai făcut asta?

Îl lovește peste brațe, o rafală de lovituri, cu palmele deschise.

El rămâne buimăcit de reacția ei.

— Păi, nu ne jucam de-a ciroul?

— L-ai distrus! Pleacă de-aici! Pleacă, pleacă, pleacă, pleacă, pleacă!

Devine ca o litanie, sincronizată cu fiecare palmă.

— Stai așa! Oprește-te! râde el, dar ea continuă să-l plesnească.

O prinde de mâini.

— Vorbesc serios. Încetează dracului, micuță doamnă!

— Nu înjuri tu! strigă ea și izbucnește în plâns.

N-avea să meargă cum plănuiise – atâta cât se poate plănui vreuna dintre întâlnirile astea. Se simte obosit de imprevizibilitatea copiilor. De-asta nu-i plac lui fetițele, de-asta așteaptă până cresc mari. Mai târziu, o să fie cu totul altceva.

— Bine, iartă-mă! Nu plânge, bine? Am ceva pentru tine. Te rog, nu plânge! Uite!

În disperare, scoate poneiul oranj. Sau încearcă. I se agață capul de buzunar și e silit să-l smulgă ca să-l elibereze.

— Poftim! îl întinde spre ea, dorind ca fata să-l ia.

Unul dintre obiectele care leagă totul. Sigur de aceea l-a adus? Simte numai o clipă de incertitudine.

— Ce e ăsta?

— Un ponei. Nu vezi? Nu-i un ponei mai bun decât un bondar nătâng?

— Nu e viu.

— Știi asta. Mama dracului! Ia-l și gata, bine? E un cadou.

— Nu-l vreau! se smiorcăie ea.

— Bine, nu e un cadou, e un depozit. Ți-l dau în păstrare. Așa cum se dau banii la bancă.

Soarele arde nemilos. E prea cald să porți sacou. El abia e în stare să se concentreze. Vrea numai să se

sfârșească odată. Bondarul cade de pe ceașcă și zace pe spate în iarbă, făcând bicicleta în aer.

— Cred.

Se simte deja mai calm. Totul e așa cum trebuie să fie.

— Acum pune-l bine, da? E cu adevărat important. O să vin să-l iau înapoi. Înțelegi?

— De ce?

— Pentru că am nevoie de el. Câți ani ai?

— Șase și trei sferturi. Aproape șapte.

— Asta-i grozav! Chiar grozav. O luăm de la capăt. Mereu și mereu, ca roata ta de bâlci. O să vin să te văd când o să fii mare. Să m-aștepți, bine, scumpo? O să mă întorc după tine.

Se ridică în picioare, ștergându-și mâinile de praf pe pantaloni. Se întoarce și o pornește abrupt peste pajiște, fără să se uite înapoi, schiopătând doar puțin. Ea-l urmărește cum traversează strada și merge mai departe spre linia ferată, până când dispăre la liziera pădurii. Se uită la jucăria de plastic din mâinile ei și strigă după el:

— Zău? Ei bine, n-am nevoie de calul tău prost!

Îl izbește de pământ, iar calul sare o dată, înainte să aterizeze lângă roata ei de bicicletă și de bâlci. Ochiul lui pictat se uită inexpresiv la bondar, care s-a ridicat și se târăște pe pământ, îndepărtându-se.

Dar o să se întoarcă ea după ponei, mai târziu. Bineînțeles că se va întoarce.

HARPER

20 noiembrie 1931

NISIPUL CEDEAZĂ SUB EL. NU-I DELOC NISIP, CI NOROI împuțit și rece ca gheața, care plescăie sub tălpile lui și-l udă prin ciorapi. Harper înjură în barbă, nevrând să-l audă oamenii. Strigă unul spre altul prin întuneric: „Îl vezi? L-ai prins?” Dacă apa n-ar fi fost atât de afurisit de rece, ar fi riscat să înoate ca să scape. Dar deja tremură violent de la vântul care bate dinspre lac, mușcându-l și biciuindu-l prin cămașă, fiindcă haina și-a abandonat-o în spatele bodegii, plină de sângele lepădăturii ăleia.

Înaintează cu greu pe plajă, apucând pe o cărare printre gunoaiie și bușteni putreziți, noroiul sugându-i fiecare pas. Se ascunde după o cocioabă de la marginea apei, încropită din cutii de carton, fixate între ele cu hârtie gudronată. Lumina becului pătrunde prin crăpăturile și cârpelile dintre cartoane, făcând toate lucrurile să lucească. Nu știe de ce oamenii construiesc atât de aproape de lac, oricum – de parcă ar crede că lucrul cel mai rău deja s-a întâmplat și că mai rău de atât nu poate fi. Nu că oamenii ar fi mai breji la malul apei. Nu că apa s-ar putea umfla de la ploaie și ar rade din temelii

afurisitul ăsta împutit de Hooverville de pe fața pământului. Adăposturile unor oameni uitați de lume, sătui de nenorociri până în măduva oaselor. Nimeni nu le-ar duce dorul. Cum nimeni n-o să-i ducă dorul nici nenorocitului de Jimmy Grebe.

Nu se așteptase ca Grebe să sângereze așa. Nu s-ar fi ajuns la asta, dacă nemernicul ar fi luptat cinstit. Dar era gras și beat și disperat. Nu putea da un pumn ca lumea, așa că se repezise la testiculele lui. Simțise degetele groase ale ticălosului nenorocit înșfăcându-l de pantaloni. Omul se bate urât, răspunzi și tu mai urât. Nu-i vina lui că marginea spartă a sticlei i-a prins o arteră. El țintise spre fața lui Grebe.

Nimic nu s-ar fi întâmplat dacă jegosul ăla de ofticos nu l-ar fi prins la cărți. Grebe își ștersese flegma însângerată cu mâneca, desigur, dar toată lumea știa că are tuberculoză, tușindu-și boala în batista însângerată. Boala și sărăcia și cedarea nervilor oamenilor. Țasta-i sfârșitul Americii.

Încearcă să le spui asta „primarului” Klayton și cetei lui de muiști ai ordinii locale, toți înfoiați de parcă ei ar fi fost proprietari aici. Dar aici nu există nicio lege. Cum nu există nici bani. Nici demnitate. El citise semnele – și nu doar pe alea care spuneau „expropriat”. S-o recunoaștem, gândește el, America și-o merita.

Un fascicul de lumină palidă trece peste plajă, întârziind pe cicatricele pe care le-a lăsat el în noroi. Dar apoi lanterna se întoarce să vâneze în altă direcție și ușa cocioabei se deschide, inundând cu lumină tot locul. Iese un șobolan de femeie numai piele și os. Fața îi e trasă și cenușie în lumina gazului lampant – ca a tuturor celorlalți de pe aici – de parcă furtunile de praf din ținut

le-ar fi spulberat oamenilor orice trăsătură de caracter laolaltă cu recoltele lor.

Un veston închis la culoare, cu trei numere mai mare, îi acoperă umerii slăbănogi, ca un șal. Lână groasă. Pare călduros. Știe că o să-l ia de la ea chiar înainte să-și dea seama că e oarbă. Ochii ei sunt goi. Răsufllarea îi miroase a varză și dinții îi putrezesc în cap. Întinde mâna spre el, să-l atingă.

— Ce-i? îl întreabă. De ce strigă?

— Câine turbat, zice Harper. Vor să-l prindă. Ar trebui să intri înapoi, coană.

I-ar putea fura pur și simplu haina de pe ea și s-o șteargă. Dar ea ar putea țipa. S-ar putea lupta cu el.

Se agață cu mâinile de cămașa lui.

— Stai, zice. Tu ești? Tu ești Bartek?

— Nu, coană. Nu-s eu ăla.

Încearcă să-i desfacă degetele de pe cămașă. Vocea ei se ridică insistent. Așa cum faci când ceri atenție.

— Tu ești. Tu trebuie să fii. A zis el c-o să vii.

Devine aproape isterică.

— A zis el că...

— Ssst, e în regulă, zice Harper.

Chiar nu-i nici un efort să-și pună antebrațul în gâttelejul ei și s-o proptească în acoperișul șopronului cu toată greutatea. Doar ca s-o facă să tacă, își spune el. E greu să mai țipi cu traheea strivită. Buzele ei se pungesc și-i atârnă. Ochii i se bulbucă. Gâttelejul i se umflă în chip de protest. Își frământă mâinile în cămașa lui de parcă ar storce rufe și apoi degetele ca ghearele de pui se desprind, iar ea cade moale pe lângă perete. Se apleacă odată cu ea, lăsând-o jos cu binișorul, ridicându-i în același timp haina de pe umeri.

Un băiețel se holbează la el dinăuntru bordeiului, cu ochii larg căscați cât să te înghită cu totul.

— La ce te uiți? Ţuieră Harper spre băiat, vârându-și mâinile în mânecile hainei.

E prea mare pentru el, dar nu contează. Ceva zornăie în buzunar. Poate mărunțiș, dacă are noroc. Dar se va dovedi mai mult de atât.

— Intră-n casă! Adu-i mamei tale niște apă! Îi e rău.

Băiatul se holbează mai departe și apoi, fără să-și schimbe expresia, deschide gura și lasă să-i scape un vaiet pătrunzător, atrăgând blestematele de lanterne. Fasciculele se îndreaptă imediat asupra ușii și asupra femeii căzute, dar Harper deja aleargă. Unul dintre amicii lui Klayton – sau poate chiar primarul autodesemnat – strigă:

— Uite-l!

Și oamenii se năpustesc pe plajă după el.

Se lansează prin labirintul cocioabelor și al corturilor ridicate fără niciun Dumnezeu, prăvălite unele peste altele, cu un spațiu între ele doar cât să treacă un cărucior. Insectele au mai multă judecată, gândește el, când cărmește în direcția Randolph Street.

N-are încredere în oameni care se poartă ca termitelile.

Calcă pe o prelată și cade drept într-o groapă de dimensiunea unei cutii de pian, dar considerabil mai adâncă, scobită în pământ, în care cineva își înjghebase o locuință și bătuse-n cuie, simplu, o acoperitoare peste gura ei.

Aterizează dur, glezna lui stângă izbindu-se de un pat de scânduri cu un zbârnâit sonor ca la ruperea unei coarde de chitară. Îm urma impactului cade într-o parte, lovindu-se de colțul unei sobe făcute de mână, care-i intră sub coaste și-l lasă fără suflu. Simte o durere de parcă un glonț i-ar fi trecut prin gleznă, dar nu a auzit nicio

împușcătură. Nu poate respira ca să strige și e sufocat de prelata care a căzut peste el.

Așa îl găesc, dând din mâini și din picioare în luptă cu prelata și blestemând neisprăvita aia de creatură lasă-mă-să-te-las care nu avusese materialele sau priceperea să-și construiască un bordei cumsecade. Oamenii se adună la marginea vizuinii, siluete răuvoitoare în spațele luminilor orbitoare ale lanternelor.

— Nu poți veni aici și să faci pur și simplu ce vrei, zice Klayton, cu vocea lui cea mai bună de predicator de duminică.

Harper poate în sfârșit să respire din nou. La fiecare inspirație simte un junghi ascuțit într-o parte. Și-a rupt sigur o coastă și la picior a pățit ceva și mai urât.

— Trebuie să-ți respecti aproapele, cum și aproapele trebuie să te respecte pe tine, continuă Klayton.

Harper l-a auzit folosind replica asta la adunările comunității, când vorbise despre cum fuseseră ei nevoiți să încerce și să se împace cu întreprinderea locală de peste drum – aceeași care trimisese autoritățile să bată în ținte avertismente pe fiecare cort și bordei, informându-i că aveau șapte zile să evacueze terenul.

— E grea treaba cu respectatul când ești mort, râde Harper, deși scoate mai mult un horcăit care-i face stomacul să se chircească de durere.

Se gândește că ei ar putea avea puști, dar așa ceva pare improbabil, și abia când una dintre lanterne se mută de pe fața lui, vede că sunt înarmați cu țevi și ciocane. Burta i se strânge iar dureros.

— Ar trebui să mă dați pe mâna oamenilor legii, zice el, cu speranță.

— Noo, răspunde Klayton. N-au ei treabă pe aici.

Își mișcă lanterna.

— Scoateți-l afară, băieți! Până nu se întoarce Eng Chinezul' la bârlogul' lui și găsește gunoiul' ăsta oploșit înăuntru.

Și aici e un alt semn, limpede ca zorii care încep să se cațere la orizont, dincolo de pod. Înainte ca mardeiașii lui Klayton să poată coborî cei trei metri ca să pună mâna pe el, începe să plouă, cu picături tăioase, reci și crude. Și se aude un strigăt din partea cealaltă a taberei:

— Poliția! E o razie!

Klayton se întoarce cu spatele, la sfat cu oamenii lui. Seamănă cu niște maimuțele, cu sporovăiala lor rapidă și neînțeleasă și fluturări de brațe, iar apoi un jet de flăcări pârjolește prin ploaie, aprinzând cerul și punând capăt conversației lor.

— Hei, lasă aia jos...

Un urlet vine dinspre Randolph Street. Urmărit de un altul.

— Dau cu gaz lampant! răcnește cineva.

— Ce așteptați? zice Harper liniștit, sub răpăitul ploii și tumult.

— Tu stai aici! împunge Klayton cu pipa prin aer spre el, în timp ce siluetele se împrăștie. N-am terminat cu tine!

Ignorând sunetul scrâșnit pe care-l scot coastele lui, Harper se grăbește să se salte pe coate și să se ridice în capul oaselor. Se apleacă, apucă strâns de prelata care încă mai atârnă prinsă în cuie pe una dintre margini și trage de ea, fiindu-i groază că ar putea ceda. Dar ține.

Deasupra, poate desluși tonul dictatorial al vocii bunului primar ridicându-se peste încăierare, strigând la persoane nevăzute.

— Aveți mandat pentru asta? Credeți că puteți veni pur și simplu aici și să ardeți casele oamenilor, după ce noi am pierdut deja totul o dată?

Harper prinde un fald gros de material în mâinile sale și, folosindu-se cu piciorul bun de soba răsturnată ca de o pârghie, cu mare efort, se ridică în picioare. Glezna i se lovește de peretele de pământ și un fulger strălucitor de durere, curat ca Dumnezeu, îl orbește. Varsă în gol, scuipând doar un amalgam de firișoare lungi de salivă și flegmă, pătate cu roșu. Se agață de prelată, clipind îndârjit împotriva găurilor negre ce-i înfloresc în câmpul vizual, până când poate vedea din nou.

Strigătele s-au împrăștiat sub răpăitul ploii. Nu mai are timp. Se cațără pe prelata soioasă, udă, apucându-se cu mâinile de ea și trăgându-se în sus. N-ar fi putut face asta cu un an în urmă. Dar după douăsprezece săptămâni de vârat buloane în Podul Triboro din New York, e puternic ca urangutanul râios pe care l-a văzut la un bălci rupând pepeni în două cu mâinile goale.

Prelata protestează cu sunete de sfâșiere rău prevestitoare, amenințând să-l basculeze înapoi în blestemata de groapă. Dar rezistă, iar el se saltă ușurat peste margine, fără să ia deloc în seamă faptul că-și jupoaie pieptul în cuiele ce fixează prelata. Mai târziu, în siguranță, examinându-și rănila, va observa că brazdele alea par să fie de la o prostituată entuziasmată care a vrut să-i lase un semn.

Zace așa, cu fața în noroi și ploaia mitraliindu-l de sus. Strigătele s-au îndepărtat, deși aerul duhnește a fum, iar lumina de la vreo șase focuri se amestecă acum cu cenușiiul zorilor. Un crâmpei de muzică plutește prin noapte, venind de la vreo fereastră de apartament,

probabil, ai cărui locatari stau aplecați peste pervaz ca să se bucure de spectacol.

Harper se târăște pe burtă prin noroi, lumini fulgerându-i prin țeastă de la durere – sau poate sunt reale. E un soi de renaștere. Trece de la mersul târâș la șontăcăit, până găsește o bucată grea de cherestea, de înălțimea potrivită ca să se sprijine de ea.

Piciorul stâng e nefolositor, îl târăște în urma lui. Dar continuă să meargă, prin ploaie și întuneric, cât mai departe de mahalaua bordeielor arzânde.

Totul se întâmplă cu un motiv. Pentru că este silit să plece, găsește el Casa. Pentru că a luat haina aceea, are el cheia.